

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE
10000 Zagreb, Ul. grada Vukovara 78, P.P. 1034
Telefon: 61 06 111, Telefaks: 61 09 201

KLASA: 322-02/22-01/34
URBROJ: 525-09/564-23-3
Zagreb, 12. veljače 2024.

**PROGRAM NADZIRANJA
VISOKOPATOGENE INFLUENCE
PTICA U PERADI
U REPUBLICI HRVATSKOJ**

Veljača, 2024.
Verzija 2.

SADRŽAJ

- 1. Uvod**
- 2. Pravna osnova za provedbu Programa**
- 3. Ciljevi Programa**
- 4. Trajanje Programa**
- 5. Nadležna tijela i organizacije uključene u provedbu Programa**
- 6. Klinički znakovi influence ptica**
- 7. Provedba Programa i uzorkovanje**
- 8. Sumnja i potvrđeni slučaj influence ptica**
- 9. Nacionalni referentni laboratorij i laboratorijsko pretraživanje**
- 10. Financiranje**
- 11. Izvješćivanje**

PRILOZI

Obrazac za uzorkovanje domaće peradi na influencu ptica

Dodatak I

Farme kokoši nesilica u kaveznom načinu držanja

Dodatak II

Farme kokoši nesilica u slobodnom uzgoju

Dodatak III

Farme kokoši nesilica u ekološkom i stajskom načinu držanja

Dodatak IV

Nadziranje temeljeno na riziku- Popis općina i broj objekata određenih za uzorkovanje

1. Uvod

Influenca ptica (IP) je vrlo kontagiozna zarazna bolest domaće peradi i drugih ptica koju uzrokuje tip A virusa influence. Osobito su opasni visoko patogeni sojevi virusa IP (VPIP), koji nastaju mutacijom nisko patogenih sojeva virusa IP (NPIP) podtipova H5 i H7. Virus VPIP u zaraženim jatima peradi uzrokuju i stopostotna uginuća. Od VPIP podtipa H5N1, osim ptica i peradi, do sada je oboljelo više vrsta sisavaca, uključujući i čovjeka. Smrtnost u ljudi iznosi preko 50%, a epidemiološki podaci ukazuju da su sve zaražene osobe bile u dodiru sa zaraženom peradi.

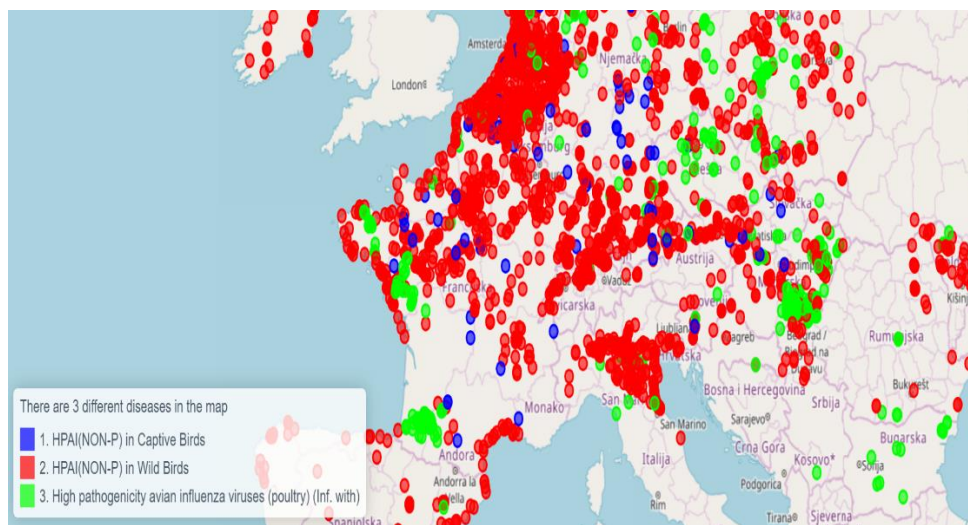
Određene vrste divljih ptica (naročito migratorne ptice vodarice kao npr. patke i guske) prirodni su domaćini virusa te predstavljaju stalne rezervoare virusa NPIP i mogući su izvor zaraze za domaću perad, a posredno i druge životinje i ljude. Divlje vodarice selice virus IP najčešće prenose tijekom sezonskih migracijskih kretanja, a da pritom najčešće ne pokazuju znakove bolesti. Ovaj rizik je tim veći što mjere koje bi mogle zaustaviti ili smanjiti cirkulaciju virusa IP u divljih ptica u prirodi trenutno ili nisu poznate ili su neprimjenjive. Međutim, temeljem uvida u nazočnost, učestalost i rasprostranjenost virusa IP u divljih ptica može se pravodobno pristupiti sprječavanju unosa i prijenosa ovih virusa u uzgoje domaće peradi.

Zbog prisutnosti virusa IP u divljih ptica postoji kontinuirana opasnost od izravnog ili neizravnog unošenja virusa IP na gospodarstva na kojima se drži perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu. Također postoji rizik od širenja virusa IP sa zaraženog gospodarstva na druga gospodarstva. Rezultati dosadašnje provedbe Programa nadziranja IP i znanstvena istraživanja ukazuju da su određene vrste i kategorije peradi u uzgoju izložene većem riziku od zaražavanja virusima IP, uzimajući u obzir lokaciju gospodarstva i druge čimbenike rizika.

Epidemiološka situacija u državama članicama Europske unije i drugim europskim zemljama

Europa je trenutno zahvaćena **jesensko-zimskim epidemijским valom influence ptica** koji je započeo još krajem ljeta (srpanj-rujan 2021.godine) potvrdom prvih slučajeva VPIP, podtipa H5N1 kod domaćih i divljih ptica u Rusiji, nakon čega su brojne europske države počele pojačano prijavljivati VPIP, podtip H5N1 u divljih ptica, a potom i slučajeve u peradi. Tijekom 2023. VPIP je potvrđena u sljedećim DČ EU te drugim europskim zemljama: Austrija, Belgija, Bugarska, Češka, Danska, Estonija, Finska, Francuska, Hrvatska, Italija, Island, Irska, Kosovo, Latvija, Litva, Luksemburg, Mađarska, Moldavija, Norveška, Nizozemska, Njemačka, Poljska, Portugal, Rumunjska, Slovačka, Slovenija, Španjolska, Srbija, Švedska, Švicarska, Turska, Ujedinjeno Kraljevstvo i Ukrajina (u domaće peradi, divljih ptica i ptica u zatočeništvu).

Mapa: Slučajevi VPIP u peradi, divljih ptica i ptica u zatočeništvu u Europskoj uniji i drugim europskim zemljama u periodu od 1.1.2023. do 31.12.2023. godine (crvene točke- VPIP u divljih ptica, plave točke- VPIP u ptica u zatočeništvu, zelene točke- VPIP u peradi); izvor: Informacijski sustav za bolesti životinja Europske komisije

Epidemiološka situacija u Republici Hrvatskoj tijekom 2023. godine i početkom 2024. godine

Tijekom 2023. i početkom 2024. godine VPIP, podtipa H5N1 je u divljih ptica potvrđena u sljedećim županijama i vrstama divljih ptica:

- 2 crvenokljuna labuda u Virovitičko- podravskoj županiji
- 3 crvenokljuna labuda u Vukovarsko- srijemskoj županiji
- 2 crvenokljuna labuda u Koprivničko- križevačkoj županiji
- 1 crvenokljuni labud u Istarskoj županiji
- 2 čigre u Zagrebačkoj županiji i
- 1 ždral u Brodsko- posavskoj županiji.

Tijekom 2023. godine VPIP, podtipa H5N1 je u domaće peradi potvrđena na objektu intenzivne puranske proizvodnje u općini Oriovac u Brodsko- posavskoj županiji. Početkom 2024. godine, VPIP, podtipa H5N1 je dokazana na još jednom objektu intenzivne puranske proizvodnje u općini Brodski Stupnik u Brodsko- posavskoj županiji. Na objektima je usmrćena i neškodljivo uklonjena sva preostala perad, a provedene su i druge mjere u skladu s Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2020/687.

2. Pravna osnova za provedbu Programa

- Uredba (EU) 2016/429 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o prenosivim bolestima životinja te o izmjeni i stavljanju izvan snage određenih akata u području zdravlja životinja („Zakon o zdravlju životinja”) – u daljnjem tekstu: Uredba;
- Zakon o zdravlju životinja (Narodne novine, br. 152/22 i 154/22) – u daljnjem tekstu: Zakon;
- Naredba o provedbi i financiranju mjera sprječavanja, kontrole i nadziranja bolesti životinja na području Republike Hrvatske (Narodne novine, broj [1/23](#)) – u daljnjem tekstu: Naredba;
- Pravilnik o prijavi bolesti životinja (Narodne novine, broj [55/23](#)) – u daljnjem tekstu: Pravilnik;

- Delegirana uredba Komisije (EU) 2020/687 o dopuni Uredbe (EU) 2016/429 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu pravila za sprječavanje i kontrolu određenih bolesti s popisa – u daljnjem tekstu: Delegirana uredba 2020/687;
- Delegirana uredba Komisije (EU) 2020/689 o dopuni Uredbe (EU) 2016/429 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu pravila o nadziranju, programima iskorjenjivanja i statusu „slobodno od bolesti“ za određene bolesti s popisa i emergentne bolesti – u daljnjem tekstu: Delegirana uredba 2020/689;
- Provedbena uredba Komisije (EU) 2020/2002 od 7. prosinca 2020. o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EU) 2016/429 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu obavješćivanja i izvješćivanja u Uniji o bolestima s popisa, u pogledu formata i postupaka za podnošenje programa nadziranja u Uniji i programa iskorjenjivanja i izvješćivanje o njima i zahtjeva za priznavanje statusa „slobodno od bolesti“ te u pogledu računalnog informacijskog sustava (SL L 412, 8.12.2020.); u daljnjem tekstu: Provedbena uredba 2020/2002;
- Naredba o mjerama za sprječavanje pojave i širenja influence ptica na području Republike Hrvatske (Narodne novine, broj [138/23](#))*.

* *Primjenjuje se zadnja važeća Naredba o mjerama za sprječavanje pojave i širenja influence ptica na području Republike Hrvatske*

3. Trajanje Programa

Program se provodi kontinuirano, tijekom tekuće kalendarske godine.

4. Ciljevi Programa

Ciljevi Programa nadziranja visokopatogene influence ptica u peradi u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: Program) određeni su Prilogom II Delegirane uredbe 2020/689 budući da je visokopatogena influenza ptica bolest kategorije A za koju je potreban obavezan program nadziranja uspostavljen od strane nadležnih tijela svih država članica EU.

Ciljevi nadziranja VPIP mogu se podijeliti u tri osnovne komponente:

- ✓ ***Komponenta 1. Rano otkrivanje VPIP u peradi (provođenjem pasivnog nadziranja)***
- ✓ ***Komponenta 2. Aktivno nadziranje na temelju procjene rizika radi otkrivanja VPIP***
- ✓ ***Komponenta 3. Aktivno nadziranje cirkulirajućih virusa NPPIP koji su skloni mutacijama u visoko patogene oblike, a mogu se lako proširiti među jatima peradi***

Dodatno, godišnjim Programima nadziranja prikupljaju se podatci potrebni za podnošenje zahtjeva za dodjeljivanjem statusa države, dijela države ili „kompartmenta“ slobodnih od influence ptica u skladu s pravilima Svjetske organizacije za zdravlje životinja (World Organization for Animal Health; WOAH).

5. Nadležna tijela i organizacije uključene u provedbu Programa

- ✓ Priprema, organizacija i koordinacija provedbe Programa te izvješćivanje u nadležnosti su Ministarstva poljoprivrede.

- ✓ Laboratorijsko pretraživanje uzoraka provodi Centar za peradarstvo Hrvatskog veterinarskog instituta, Heinzelova 55, Zagreb.
- ✓ Uzimanje i dostavu uzoraka provodi ovlaštena veterinarska organizacija za područje svoje nadležnosti.
- ✓ Mjere određene u slučaju sumnje i potvrđenog slučaja VPIP provodi ovlaštena veterinarska organizacija za područje svoje nadležnosti.
- ✓ Postupanje u slučaju sumnje i potvrđenog slučaja bolesti te nadzor nad provedbom aktivnosti koje se provode u okviru ovoga Programa obavljaju veterinarski inspektori Državnog inspektorata Republike Hrvatske.

Za potrebe ovoga Programa nadležnim tijelom smatra se Ministarstvo poljoprivrede, Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane (u daljnjem tekstu: MP- UVSH).

6. Klinički znakovi influence ptica

Klinički znakovi su vrlo različiti i ovise o čimbenicima kao što su virulencija uzročnog virusa, pogođena vrsta, dob, spol, druge prisutne bolesti, okoliš.

Rani znakovi bolesti mogu uključiti smanjeno uzimanje vode i hrane i relativno nisku stopu smrtnosti. Alternativno, bolest se u jatu može iznenada pojaviti te veliki broj ptica može uginuti bez ikakvih znakova bolesti ili s minimalnim znakovima potištenosti, inapetence, nakostriješenog perja i povišene temperature. Klinički znakovi bolesti jače su izraženi u ptica koje duže prežive. Vrijeme kad se razvijaju klinički znakovi ovisi o virusu i početnoj infektivnoj dozi, domaćinu i načinu držanja. Virus se širi sporije u kavezno držanih nesilica ili ptica koje se drže na otvorenom u usporedbi s nastambama u kojima se drže brojleri.

Nesilice zaražene s virusom VPIP u početku mogu nesti jaja s mekom ljuskom, ali nesenje ubrzo prestaje. Bolesne ptice često sjede ili stoje u polusvjesnom stanju s glavom koja dotiče pod. Krijeste i podbradci su edematozni i cijanotični i na vrhovima mogu imati točkasta krvarenja. Učestao je profuzni vodenasti proljev i ptice su jako žedne. Disanje može biti otežano i može se vidjeti pojačano suženje. Na dijelovima kože koji nisu pokriveni perjem mogu se vidjeti hemoragije. Stopa smrtnosti u jatu varira od 50 do 100%.

Znakovi VPIP u brojlera često su manje uočljivi nego u druge peradi i obično uključuju jaku potištenost, inapetencu, a značajan porast smrtnosti može biti prvi uočeni znak abnormalnosti. Otok glave i vrata i neurološki znakovi kao što su tortikolis i ataksija također se mogu uočiti.

VPIP u purana je slična onoj u druge domaće peradi i ptica u zatočeništvu.

U gusaka zaraženih s virusom VPIP znakovi potištenosti, inapetence i dijareje slični su onima u nesilica, premda često popraćeni otečenim sinusima. Mlađe ptice mogu pokazivati neurološke znakove.

Patke zaražene virusom VPIP ne moraju pokazivati kliničke znakove, a za neke sojeve dokazano je da uzrokuju kliničke znakove slične onima u gusaka.

7. Provedba Programa

- ✓ ***Komponenta 1. Rano otkrivanje VPIP u peradi (provođenjem pasivnog nadziranja)***

Pasivno nadziranje uključuje redovito testiranje uzoraka prikupljenih od uginule i/ili bolesne peradi, a provodi se kontinuirano na području cijele zemlje, u svih vrsta i kategorija peradi, u slučajevima:

- promjena uobičajenih parametara proizvodnje (smanjena proizvodnja jaja tj. pad nesivosti) te zdravstvenih parametara (povećana stopa uginuća, smanjen unos hrane i vode)
- kliničkih znakova ili post mortem promjena koje upućuju na VPIP.

Vrsta uzorka prema komponenti 1

- brisevi dušnika/ždrijela i brisevi kloake odnosno uginule životinje (lešine) za virološku metodu pretraživanja

Vrijeme uzorkovanja prema komponenti 1

- kontinuirano tijekom cijele godine

Vrsta peradi određena za uzorkovanje prema komponenti 1

- sve vrste i proizvodne kategorije peradi

Broj peradi za uzorkovanje prema komponenti 1

Standardni set uzoraka za virološko pretraživanje uzoraka prikupljenih od uginule i/ili bolesne peradi je:

- najmanje 5 uzoraka uginulih ptica, ako ih ima i/ili
- najmanje 10 brisova dušnika/ždrijela i 10 brisova kloake.

Ukoliko se na objektu nalazi manji broj životinja, uzorke je potrebno uzeti od svih sumnjivih (oboljelih ili uginulih) životinja.

✓ **Komponenta 2. Aktivno nadziranje na temelju procjene rizika radi otkrivanja VPIP**

Otkrivanje VPIP posebno u onih vrsta peradi koje u pravilu ne pokazuju kliničke znakove bolesti (patke, guske i ostale vrste iz reda *Anseriformes*).

Komponenta 2 Programa se provodi na području cijele zemlje na sljedećim vrstama i kategorijama peradi:

1. patke za rasplod - svi rasplodni objekti s više od 50 peradi na području cijele RH
2. patke za tov - svi tovni objekti s više od 100 peradi na području cijele RH
3. guske za rasplod - svi rasplodni objekti s više od 30 peradi na području cijele RH
4. guske za tov - svi objekti s više od 30 peradi na području cijele RH
5. perad koja pripada vrstama iz reda *Anseriformes* (patkarice ili gušćarice) ili prepelicama koja se uzgaja radi opskrbe pernatom divljači za puštanje u divljinu - (svi uzgoji na području cijele RH).

Vrsta uzorka prema komponenti 2

- brisevi dušnika/ždrijela i brisevi kloake odnosno uginule životinje (lešine) za virološko pretraživanje

Vrijeme uzorkovanja prema komponenti 2

- od listopada do prosinca tekuće kalendarske godine, sva jata se uzorkuju jednom godišnje

Broj peradi za uzorkovanje prema komponenti 2

Brisevi za virološku pretragu uzimaju se od svih proizvodnih kategorija pataka, gusaka (uključujući i divlje patke u uzgoju) i to od **20 ptica**. Veći broj uzoraka u pataka i gusaka, u usporedbi s brojem ptica prema prevalenciji, potreban je zbog niže osjetljivosti dijagnostičkog testa kada se koristi u ptica vodarica.

Ako na objektu postoji više od jedne nastambe, uzorci se uzimaju iz svih nastambi i to od **10 ptica po nastambi**.

Kategorija peradi	Sukladno Programu komponenta 2	Vrsta uzorka	Broj uzoraka za objekt s jednom nastambom	Broj uzoraka za objekt s više nastambi (po nastambi)
Raspodne patke	sva rasplodna jata pataka na području cijele RH (intenzivna jata; više od 50 jedinki pojedine kategorije)	Bris dušnika/ždrijela i bris kloake	20 briseva dušnika/ždrijela i 20 briseva kloake	10 briseva dušnika/ždrijela i 10 briseva kloake
Raspodne guske	sva rasplodna jata gusaka na području cijele RH (intenzivna jata; više od 30 jedinki pojedine kategorije)	Bris dušnika/ždrijela i bris kloake	20 briseva dušnika/ždrijela i 20 briseva kloake	10 briseva dušnika/ždrijela i 10 briseva kloake
Tovne patke	sva rasplodna jata pataka na području cijele RH (intenzivna jata; više od 100 jedinki pojedine kategorije)	Bris dušnika/ždrijela i bris kloake	20 briseva dušnika/ždrijela i 20 briseva kloake	10 briseva dušnika/ždrijela i 10 briseva kloake
Tovne guske	sva rasplodna jata gusaka na području cijele RH (intenzivna jata; više od 30 jedinki pojedine kategorije)	Bris dušnika/ždrijela i bris kloake	20 briseva dušnika/ždrijela i 20 briseva kloake	10 briseva dušnika/ždrijela i 10 briseva kloake
Perad koja pripada vrstama iz reda Anseriformes (patkarice ili guščarice) ili prepelicama koja se uzgaja radi opskrbe pernatom divljači za puštanje u divljinu	svi uzgoji na području cijele RH	Bris dušnika/ždrijela i bris kloake	20 briseva dušnika/ždrijela i 20 briseva kloake	10 briseva dušnika/ždrijela i 10 briseva kloake

✓ ***Komponenta 3. Aktivno nadziranje cirkulirajućih virusa NPIP koji su skloni mutacijama u visoko patogene oblike, a mogu se lako proširiti među jatima peradi***

Ciljano uzorkovanje i testiranje na infekciju virusom niskopatogene influence ptica provodi se na sljedećim vrstama i kategorijama peradi:

kokoši nesilice u kaveznom načinu držanja

- popis objekata u Dodatku I ovoga Programa
- nasumičnim odabirom određen je 41 objekt na kojem se mora provesti uzorkovanje

kokoši nesilice u slobodnom uzgoju

- popis objekata u Dodatku II ovoga Programa
- nasumičnim odabirom određena su 53 objekta na kojima se mora provesti uzorkovanje

kokoši nesilice u stajskom i ekološkom uzgoju

- popis objekata u Dodatku III ovoga Programa
- nasumičnim odabirom određena su 32 objekta na kojima se mora provesti uzorkovanje

rasplodne kokoši

- svi objekti s više od 250 peradi, na području cijele RH

tovni purani

- svi objekti s više od 200 peradi, na području cijele RH

rasplodni purani

- svi objekti s više od 30 peradi, na području cijele RH

mješovita ekstenzivno držana jata peradi u naseljima na lokacijama visokog rizika u odnosu na rizik od pojave i unosa virusa

- popis općina i broj objekata određenih za uzorkovanje u Dodatku IV ovoga Programa
- nasumičnim odabirom potrebno je odabrati određen broj objekata na kojima se ekstenzivno drži 20 i više komada peradi različitih vrsta (kokoši i/ili purani obavezno uključujući i domaće ptice vodarice (patke i/ili guske))
- uzorkovanje ekstenzivno držane peradi provoditi će se sukladno epidemiološkoj situaciji u odnosu na pojavu i širenje VPIP u periodu tijekom kojeg nije na snazi zabrana držanja peradi na otvorenom
- programom je obuhvaćeno pretraživanje 199 objekta s mješovitim jatima peradi: kokoši, purana i domaćih vodarica smještenih na lokacijama visokog rizika na području 42 općine u 13 županija.

Vrsta uzorka prema komponenti 3

- krv za serološko pretraživanje

Vrijeme uzorkovanja prema komponenti 3

- kontinuirano tijekom cijele godine, osim ekstenzivnih uzgoja koji će se uzorkovati u periodu tijekom kojeg nije određeno zabranjeno držanje peradi na otvorenom
- sva jata se uzorkuju jednom godišnje

Broj peradi za uzorkovanje prema komponenti 3

A) kokoši nesilice, rasplodne kokoši, rasplodni purani i tovni purani

Uzorci krvi za serološku pretragu uzimaju se od svih vrsta i proizvodnih kategorija peradi i to od **10 ptica po objektu**.

Ako na objektu postoji više od jedne nastambe, uzorci se uzimaju iz svih nastambi i to od **5 ptica po nastambi**.

Kategorija peradi	Sukladno Programu komponenta 3	Vrsta uzorka	Broj uzoraka za objekt s jednom nastambom	Broj uzoraka za objekt s više nastambi (po nastambi)
Kokoši nesilice u kaveznom načinu držanja	Dodatak I	Krv	10	5
Kokoši nesilice u slobodnom uzgoju	Dodatak II	Krv	10	5
Kokoši nesilice u ekološkom i stajskom načinu držanja	Dodatak III	Krv	10	5
Rasplodne kokoši	sva rasplodna jata kokoši na području cijele RH (intenzivna jata; više od 250 jedinki pojedine kategorije)	Krv	10	5
Rasplodni purani	sva rasplodna jata purana na području cijele RH (intenzivna jata; više od 30 jedinki pojedine kategorije)	Krv	10	5
Tovni purani	sva rasplodna jata purana na području cijele RH (intenzivna jata; više od 200 jedinki pojedine kategorije)	Krv	10	5

B) mješovita ekstenzivno držana jata peradi

U ekstenzivnim uzgojima u kojima se zajedno drže kokoši i/ili purani s vodenom peradi uzorci krvi za serološku pretragu uzimaju se uvijek od kokoši i/ili purana.

*Na objektima s ukupnim brojem **20 i više peradi različitih vrsta** među kojima su kokoši i/ili purana u jatu obavezno držani zajedno s vodenom peradi (domaćim pticama vodaricama), treba uzeti krv samo od kokoši i/ili purana (ukupno **10 uzoraka**). Ukoliko je broj kokoši i/ili purana manji od 10, obavezno se uzima krv od svih kokoši i/ili purana.*

Kategorija peradi (mješovito jato od ukupno 20 i više komada peradi)	Sukladno Programu komponenta 3	Vrsta uzorka	Broj uzoraka
Objekt s kokošima i vodenom peradi	Dodatak IV	Krv	10 kokoši (ukoliko je broj kokoši manji od 10, uzorkuju se <u>sve</u> kokoši)
Objekt s puranima i vodenom peradi	Dodatak IV	Krv	10 purana (ukoliko je broj purana manji od 10, uzorkuju se <u>svi</u> purani)
Objekt s kokošima, puranima i vodenom peradi	Dodatak IV	Krv	10 bez obzira na vrstu (ukoliko je broj kokoši i purana manji od 10, uzorkuju se <u>sve</u> kokoši i purani)

NAPOMENA

Ukoliko na objektima navedenim u tablicama iz Dodataka I, II i III nema peradi, ovlaštenu veterinar treba odabrati drugi objekt iz istog naselja ili općine i uzorkovati perad iste kategorije te o tome obavijestiti MP- UVSH (e- mail: tihana.miskic@mps.hr) i Hrvatski veterinarski institut, Centar za peradarstvo (influenca.ptica@veinst.hr). Na Obrascu za uzorkovanje domaće peradi je potrebno naznačiti da se radi o zamjenskom objektu i navesti ime objekta koji se zamjenjuje.

Ukoliko u općinama/gradovima iz Dodatka IV nema objekata koji udovoljavaju uvjetima (mješovita ekstenzivno držana jata), ovlaštenu veterinar obavještava MP- UVSH (e- mail: tihana.miskic@mps.hr) u svrhu određivanja zamjenskog objekta, u skladu s procjenom rizika.

Kriteriji uzorkovanja

1. Uzorkovanje krvi

Gdje god je moguće treba uzorkovati krv od peradi izležene u tekućoj godini kako bi se dobio uvid u „svježu“ infekciju i izbjegla detekcija protutijela koja su nastala uslijed infekcije iz prethodnih godina.

Uzima se najmanje 2 ml krvi (bez antikoagulansa). Uzorci krvi tijekom pohrane i dostave u laboratorij, moraju biti držani na temperaturi od 2 do 10 °C. Puna krv nipošto ne smije biti smrznuta kako ne bi došlo do hemolize. **Uzorci moraju biti dostavljeni, uz Obrazac za dostavu uzorka na laboratorijsko pretraživanje (LABNAR) propisan Naredbom i uz popratni Obrazac** (iz Priloga ovoga Programa), u nacionalni referentni laboratorij za influencu ptica u roku od 48 sati. Ukoliko uzorak ne može u tom roku biti dostavljen u laboratorij potrebno je odvojiti krvni serum te ga smrznuti i u laboratorij dostaviti u smrznutom stanju.

2. Uzimanje briseva

Brisevi kloake moraju biti prekriveni fecesom (optimalno 1g). Ako iz bilo kojeg razloga nije prikladno uzeti bris kloake od živih ptica, kao uzorak može poslužiti pažljivo prikupljen svježi feces.

Brisevi dušnika/ždrijela prikupljaju se iz usne šupljine.

8. Sumnja i potvrđeni slučaj influence ptica

Nadležno tijelo potvrđuje sumnju te pojavu NPIP i VPIP u peradi sukladno odredbama Zakona i u skladu s Prilogom I Delegirane uredbe 2020/689.

Prijava sumnje i potvrđenog slučaja bolesti

Pri sumnji te potvrđenom slučaju postupa se u skladu s odredbama Pravilnika.

Postupanje kod sumnje i potvrđenog slučaja bolesti

U slučaju sumnje i/ili potvrđenog slučaja VPIP u peradi nadležno tijelo određuje mjere sukladno Dijelu II., Poglavlju I. Odjeljcima 1. i 2. te Poglavljima II. i III. Delegirane uredbe 2020/687.

9. Nacionalni referentni laboratorij i laboratorijsko pretraživanje

Nacionalni referentni laboratorij za influencu ptica u koji se dostavljaju uzorci je:

Hrvatski veterinarski institut, Centar za peradarstvo

Heinzlova 55, Zagreb 10000

Kontakt telefoni: 01/2440 210;2441 392; 2441 394.

Fax: 01/2441 396.

E-mail: influenca.ptica@veinst.hr.

Laboratorijsko pretraživanje uzoraka (serološko i virološko) provodi se u skladu s Prilogom I Delegirane uredbe 2020/687, člankom 6. i Prilogom II Dijelom I, Odjeljkom 9. Delegirane uredbe 2020/689 te u skladu sa smjernicama referentnog laboratorija Europske unije (EURL).

EURL za influencu ptica je:

IZSVE

Istituto Zooprofilattico Sperimentale delle Venezie,

Legnaro,

Italija.

10. Financiranje

Troškovi provedbe Programa podmiruju se u potpunosti iz sredstava državnog proračuna.

11. Izvješćivanje

1. Nacionalni referentni laboratorij dužan je izvještavati sukladno članku 17. Naredbe i članku 7. Pravilnika.

2. Izvješćivanje se provodi u potpunosti u skladu s odredbama Pravilnika.

Obrazac za uzorkovanje domaće peradi na influencu ptica

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, UPRAVA ZA VETERINARSTVO I SIGURNOST HRANE INFLUENCA PTICA OBRAZAC ZA UZORKOVANJE DOMAĆE PERADI					
PODACI O GOSPODARSTVU NA KOJEM SE PROVODI UZORKOVANJE:					
Datum uzorkovanja:	Naziv objekta:	JIBG:			
Zamjenski objekt: DA/NE	Zamjenski objekt za:				
Subjekt:	Adresa objekta:				
Mjesto:	Općina:	Županija:			
PODACI O VETERINARU I OVLAŠTENJOJ VETERINARSKOJ ORGANIZACIJI KOJA PROVODI UZORKOVANJE:					
Ime i prezime veterinara pošiljatelja uzorka:					
Ovlaštena veterinarska organizacija:					
Telefon:			E-mail:		
PODACI O UZGOJU (zaokružiti 1., 2., 3., 4. ili 5.):					
KOMPONENTA 2 Programa					
1. Tovna i rasplodna jata pataka i gusaka:					
rasplodne patke ☐	tovne patke ☐	rasplodne guske ☐	tovne guske ☐	peradi koja pripada vrstama iz roda Anseriformes (patkarice ili gušćarice) ili prepelicama koja se uzgaja radi opskrbe peratom divljači za puštanje u divljinu ☐	
Napomena:					
KOMPONENTA 3 Programa					
2. Prema Dodatcima I, II i III Programa (kokoši nesilice):					
kokoši nesilice kavezni uzgoj ☐	kokoši nesilice slobodan uzgoj ☐	kokoši nesilice ekološki uzgoj ☐	kokoši nesilice stajski uzgoj ☐		
broj objekata na gospodarstvu: _____	broj objekata na gospodarstvu: _____	broj objekata na gospodarstvu: _____	broj objekata na gospodarstvu: _____		
broj uzorkovane peradi: _____	broj uzorkovane peradi: _____	broj uzorkovane peradi: _____	broj uzorkovane peradi: _____		
Napomena:					
3.A Prema Dodatku IV Programa (ekstenzivno držano 20 i više komada peradi, obavezno uključujući i patke i/ili guske):					
kokoši nesilice ☐	rasplodne kokoši ☐	rasplodni purani ☐	tovni purani ☐		
broj uzorkovane peradi: _____	broj uzorkovane peradi: _____	broj uzorkovane peradi: _____	broj uzorkovane peradi: _____		
Napomena:					
3.B Prema Dodatku IV Programa- Naznačiti ostale vrste i kategorije vodene peradi koje se nalaze na gospodarstvu:					
rasplodne patke ☐	tovne patke ☐	rasplodne guske ☐	tovne guske ☐		
Napomena:					
4. Tovna i rasplodna jata kokoši i purana:					
rasplodne kokoši ☐	rasplodni purani ☐	tovni purani ☐			
broj objekata na gospodarstvu: _____	broj objekata na gospodarstvu: _____	broj objekata na gospodarstvu: _____			
broj uzorkovane peradi: _____	broj uzorkovane peradi: _____	broj uzorkovane peradi: _____			
Napomena:					
5. Druge vrste peradi i pernate divljači:					
fazani ☐	prepelice ☐	jarebice ☐	drugo: navesti		
CIJEPLJENJE:					
Newcastleska bolest		Naziv i proizvođač cjepiva:		Datum cijepljenja:	
Broj cijepljene peradi: _____					
PODACI O UZORKOVANJU:					
Svrha uzorkovanja:					
Aktivno nadziranje (po Programu 2023.): ☐					
Pasivno nadziranje (po Programu 2023.): ☐ Obavezno dodatno dostaviti i Labnar!					
Dodatno uzorkovanje zbog nalaza VPIP podtipa H5/H7: ☐					
Broj peradi uzorkovanih na objektu: _____					
Gosp. ima više nastambi: ☐		Ako da, koliko: _____		Broj uzork. ptica po nastambi: _____	
IDENTIFIKACIJA UZORKA					
	Redni broj uzorka	Oznaka uzorka	Vrsta/kategorija peradi	Dob	Oznaka nastambe (ukoliko ih je više)
	1.				
	2.				
	3.				
	4.				
	5.				
	6.				
	7.				
	8.				
	9.				
	10.				
	11.				
	12.				
	13.				
	14.				
	15.				
	16.				
	17.				
	18.				
	19.				
	20.				
	21.				
	22.				
	23.				
	24.				
	25.				
	26.				
	27.				
Mjesto i datum: _____ Potpis i pečat: _____					

Dodatak I

Objekti kokoši nesilica u kaveznom načinu držanju

Podaci iz Upisnika farmi kokoši nesilica: <http://www.veterinarstvo.hr/default.aspx?id=4929>

REDNI BROJ	BROJ	JRBO	NASELJE/OPĆINA/GRAD	ŽUPANIJA
1.	3HR0051	HR 70026616	Kajgana, Garešnica	Bjelovarsko- bilogorska
2.	3HR0059	HR 50092178	Bjelovar	
3.	3HR0071	HR 10122251	Bjelovar	
4.	3HR0089	HR 30026473	Nova Rača	
5.	3HR0014	HR 50034961	Kruševica	Brodsko- posavska
6.	3HR0024	HR 80094373	Klokočevik	
7.	3HR0025	HR 30056928	Trnjani	
8.	3HR0050	HR 10053769	Zadubravlje, Slavonski Brod	
9.	3HR0007	HR 20093891	Pula	Istarska
10.	3HR0067	HR 10142659	Pazin	
11.	3HR0119	HR 60103705	Novigrad	
12.	3HR0008	HR 20124816	Koprivnica	Koprivničko- križevačka
13.	3HR0020	HR 70149462	Reka	
14.	3HR0012	HR 50051470	Pribislavec, Čakovec	Međimurska
15.	3HR0038	HR 70027734	Marijanski Ivanovac	Osječko- baranjska
16.	3HR0222	HR 00163044	Čepin	
17.	3HR0078	HR 10018352	Kaptol	Požeško- slavonska
18.	3HR0110	HR 80095409	Ližnjan	
19.	3HR0140	HR 50013866	Pleternica	
20.	3HR0074	HR 10122369	Kutina	Sisačko- moslavačka
21.	3HR0028	HR 90097412	Dicmo	Splitsko- dalmatinska
22.	3HR0054	HR 10124817	Vrgorac	
23.	3HR0085	HR 00102583	Omiš	
24.	3HR0087	HR 00106939	Podstrana	
25.	3HR0064	HR 00128245	Radonić	Šibensko- kninska
26.	3HR0066	HR 10128289	Klenovnik	Varaždinska
27.	3HR0172	HR 00034561	Zdenci	Virovitičko- podravska
28.	3HR0003	HR 60119368	Rokovci	Vukovarsko- srijemska
29.	3HR0005	HR 40121560	Stari Mikanovci	
30.	3HR0026	HR 10114207	Gunja	
31.	3HR0139	HR 90036819	Vuka	
32.	3HR0191	HR 00032101	Vuka	
33.	3HR0212	HR 20095088	Stari Mikanovci	
34.	3HR0333	HR 30183078	Vukovar	
35.	3HR0091	HR 40035035	Biograd n/m	Zadarska
36.	3HR0099	HR 10069289	Vinjerac	
37.	3HR0017	HR 30092621	Novo Čiče	Zagrebačka
38.	3HR0048	HR 70108717	Jastrebarsko	
39.	3HR0052	HR 90117108	Graberje Ivaničko	
40.	3HR0095	HR 20117090	Kloštar Ivanić	
41.	3HR0216	HR 50039206	Harmica, Šenkovec	

Dodatak II

Objekti kokoši nesilica u slobodnom uzgoju

Podaci iz Upisnika farmi kokoši nesilica: <http://www.veterinarstvo.hr/default.aspx?id=4929>

REDNI BROJ	BROJ	JRBO	NASELJE/OPĆINA/GRAD	ŽUPANIJA
1.	IHR0354	HR 30183825	Čazma	Bjelovarsko- bilogorska
2.	IHR0360	HR50040646	Nova Gradiška	Brodsko- posavska
3.	IHR0209	HR 10159896	Buje	Istarska
4.	IHR0378	HR 30163333	Josipdol	Karlovačka
5.	IHR0150	HR 10138630	Zlatar	Krapinsko- zagorska
6.	IHR0165	HR 30151358	Krapinske Toplice	
7.	IHR0389	HR 00005870	Tuhelj	Ličko- senjska
8.	IHR0225	HR 10162757	Gospić	
9.	IHR0265	HR 00166123	Gospić	
10.	IHR0368	HR 90160010	Perušić	Međimurska
11.	IHR0188	HR 10128317	Donji Kraljevec, Palinovec	
12.	IHR0275	HR10168078	Štrigova	Osječko- baranjska
13.	IHR0243	HR 30008085	Krčeničnik	
14.	IHR0244	HR 10008100	Krčeničnik	
15.	IHR0334	HR 90008230	Brezik Našički, Našice	Požeško- slavonska
16.	IHR0286	HR 40006117	Požega	
17.	IHR0325	HR 10143570	Cres	Primorsko- goranska
18.	IHR0355	HR 90183335	Čunski	
19.	IHR0266	HR 30165129	Sisak	Sisačko- moslavačka
20.	IHR0352	HR 10158926	Sisak - Caprag	
21.	IHR0359	HR90018689	Kutina	
22.	IHR0369	HR 10004161	Tišina Erdedska	
23.	IHR0081	HR 70087674	Muč	Splitsko- dalmatinska
24.	IHR0082	HR 80106876	Grabovac	
25.	IHR0189	HR 10086392	Muč	
26.	IHR0253	HR 60107754	Dicmo	
27.	IHR0350	HR 90060781	Ugljane	
28.	IHR0391	HR 00155199	Otok	Varaždinska
29.	IHR0178	HR 30155149	Maruševec	
30.	IHR0194	HR 70154144	Slatina	Virovitičko- podravska
31.	IHR0196	HR 10144055	Čačinci	
32.	IHR0197	HR 10031352	Čačinci	
33.	IHR0219	HR 10157915	Sveti Đurađ	
34.	IHR0241	HR 70166262	Mikleuš	
35.	IHR0252	HR 50166263	Čačinci	Vukovarsko- srijemska
36.	IHR0280	HR 20177726	Županja	
37.	IHR0282	HR 10115843	Drenovci	
38.	IHR0283	HR 00154151	Jarmina	
39.	IHR0288	HR 10178495	Mohovo	
40.	IHR0297	HR 60129897	Tovarnik	
41.	IHR0303	HR 50144392	Cerna	
42.	IHR0304	HR 20102864	Gunja	
43.	IHR0319	HR 40181399	Đurići	
44.	IHR0326	HR 70152250	Ilok	
45.	IHR0347	HR 10099983	Gradište	
46.	IHR0365	HR50187839	Ratkovci	
47.	IHR0375	HR 00188722	Sotin	Zadarska
48.	IHR0392	HR 30189429	Rokovci	
49.	IHR0203	HR 30159525	Poličnik	
50.	IHR0261	HR 20173756	Vir	
51.	IHR0274	HR80033332	Gračac	
52.	IHR0310	HR 40180303	Posedarje	Zagrebačka
53.	IHR0232	HR 70007483	Glavničica, Sessvetski Kraljevec	

Dodatak III

Objekti kokoši nesilica u ekološkom i stajskom načinu držanja

Podaci iz Upisnika farmi kokoši nesilica: <http://www.veterinarstvo.hr/default.aspx?id=4929>

REDNI BROJ	BROJ	JRBO	NASELJE/OPĆINA/GRAD	ŽUPANIJA
1.	2HR0158	HR 80027854	Daruvar	Bjelovarsko- bilogorska
2.	2HR0300	HR 20095785	Garešnica	
3.	2HR0306	HR 20177984	Bjelovar	
4.	2HR0113	HR 10123836	Mlinište	Dubrovačko- neretvanska
5.	2HR0007	HR 20093891	Pula	Istarska
6.	2HR0115	HR 30123835	Kastav	
7.	2HR0020	HR 70149462	Reka	Koprivničko- križevačka
8.	2HR0021	HR 40091928	Reka	
9.	2HR0397	HR 80190374	Hlebine	
10.	0HR0267	HR 60087876	Donja Stubica	Krapinsko- zagorska
11.	0HR0338	HR 60087876	Donja Stubica	
12.	2HR0012	HR 50051470	Pribislavec, Čakovec	Međimurska
13.	2HR0035	HR 60163242	Orehovica	
14.	2HR0320	HR 10164175	Prelog	
15.	0HR0271	HR80175891	Kotoriba	
16.	2HR0367	HR 60187749	Osijek	Osječko- baranjska
17.	2HR0214	HR 90161304	Rijeka	Primorsko- goranska
18.	2HR0028	HR 90097412	Dicmo	Šplitsko- dalmatinska
19.	2HR0149	HR 70120012	Sv. Martin, Podstrana	
20.	2HR0164	HR 50151536	Sveti Đurđ	Varaždinska
21.	2HR0179	HR 90074129	Maruševec	
22.	2HR0202	HR 00132621	Ključ, Novi Marof	
23.	2HR0276	HR10121559	Stari Mikanovci	Vukovarsko- srijemska
24.	2HR0379	HR 30103634	Stari Mikanovci	
25.	2HR0017	HR 30092622	Novo Čiče, Velika Gorica	Zagrebačka
26.	2HR0100	HR 90124849	Novo Čiče, Velika Gorica	
27.	2HR0152	HR 30181363	Caginec, Graberje Ivaničko	
28.	2HR0321	HR 90148441	Velika Gorica	
29.	2HR0329	HR 20152616	Velika Gorica	
30.	2HR0385	HR 90189426	Sesvetski Kraljevec	
31.	0HR0246	HR 20169612	Rakov Potok	
32.	0HR0376	HR 30188801	Jasterbarsko	

Dodatak IV

Nadziranje temeljeno na riziku- Popis općina i broj objekata određenih za uzorkovanje

Redni broj	Općina ili Grad	Godina u kojoj je bolest potvrđena u peradi	Broj gospodarstava određenih za uzorkovanje	Županija
1.	Čazma		7	Bjelovarsko - bilogorska
2.	Štefanje		2	
3.	Garešnica		9	
4.	Končanica		5	
5.	Oriovac	2024.	6	Brodsko - podravska
6.	Bebrina		5	
7.	Brodski Stupnik	2023.	6	Karlovačka
8.	Draganić		4	
9.	Novigrad Podravski	2020.	3	Koprivničko - križevačka
10.	Zabok	2017.	7	Krapinsko - zagorska
11.	Bedekovčina		7	
12.	Donja Stubica		9	
13.	Sveti Križ Začretje		2	
14.	Čakovec		8	Međimurska
15.	Orehovica		2	
16.	Nedelišće		2	
17.	Prelog		2	
18.	Bilje		2	Osječko - baranjska
19.	Draž		4	
20.	Našice		8	
21.	Đurđenovac		3	
22.	Beli Manastir	2022.	5	
23.	Donji Miholjac		2	
24.	Lipik		2	
25.	Sisak	2021.	13	Sisačko - moslavačka
26.	Lipovljani		4	
27.	Cestica		3	Varaždinska
28.	Trnovec Bartolovečki		4	
29.	Sveti Đurđ		4	
30.	Pitomača	2017.	2	Virovitičko - podravska
31.	Zdenci		5	
32.	Ilok		4	Vukovarsko - srijemska
33.	Lovas		2	
34.	Borovo		2	
35.	Tompojevci		3	
36.	Trpinja		3	
37.	Tordinci	2017.	7	
38.	Velika Gorica	2017.	6	Zagrebačka
39.	Rugvica		16	
40.	Orle		5	
41.	Jastrebarsko		2	
42.	Stupnik	2022.	2	
UKUPNO:			199	